

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการวิจัย
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ก่อนและหลังการเรียนรู้

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. จริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนมีความพึงพอใจ หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเครือข่ายสังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 12 ห้องเรียนนักเรียน จำนวน 161 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนอุดม อำเภอนวนนวิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 17 คน ได้มาโดยแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 16 เรื่อง
2. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย
3. แบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากลนคร เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 17 คน ได้มาโดยแบบเจาะจง มีขั้นตอนการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรม เพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ทั้งหมด 16 เล่ม ดังนี้

1. ชั้นเตรียม

ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนทำการทดลอง 1 วัน โดยแนะนำจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ให้นักเรียนทราบ

2. ชั้นดำเนินการทดลอง

2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยทำการประเมินก่อนการทดลอง 1 วัน ใช้เวลา 30 นาที

2.2 ดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ระบุไว้ในคู่มือโดยใช้เวลาระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ จำนวน 8 สัปดาห์ๆ ละ 2 ชั่วโมง 30 นาที รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง 30 นาที ทั้งนี้ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการเรียน

2.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำแบบประเมินหลังเรียน (Pre-test) ด้วยแบบประเมินจริยธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน โดยทำการประเมินหลังสิ้นสุดการทดลองแล้ว 1 วัน และให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมส่งเสริม จริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย

3. ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยการใช่วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 หาประสิทธิภาพหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย

3.2 ตรวจสอบให้คะแนนจากการทำแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัยก่อนเรียนและหลังเรียน

3.3 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม จากการทำแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัย หลังจากการทดลองเสร็จสิ้น เพื่อหาประสิทธิภาพโดยรวมของหนังสือนิทานคุณธรรม ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่ตั้งไว้ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และร้อยละ

2. เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test dependent

3. หาค่าความพึงพอใจของนักเรียน ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ไปใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านโนนอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 จำนวน 17 คน ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยมีค่า 87.62/86.67
2. คะแนนจากแบบประเมินจริยธรรมด้านความมีวินัย ของนักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. คุณภาพของหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.62/86.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 พฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผลทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างและการพัฒนาหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างดี และเป็นระบบได้รับการตรวจสอบจากที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เนื้อหาของหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย จินตนา ไบกาซุณี (2545, หน้า 14-15) นอกจากนี้การสร้างหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ได้คำนึงถึงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับนิทานในหัวข้อการเลือกนิทานสำหรับเด็ก ผู้เล่าจะต้องเลือกนิทานที่เหมาะสมกับโอกาสและวัยของเด็กจึงจะประสบความสำเร็จในการเล่านิทาน

ไพพรรณ อินทนิล (2544, หน้า 71) และลำไย บัวพิทักษ์ (2542, หน้า 29) กล่าวว่าการเล่นนิทานมีประโยชน์และมีคุณค่ามากมาย เช่น ช่วยลดเขยประสพการณ์ทางภาษาแก่เด็ก ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางความคิดและจินตนาการ ฝึกให้เด็กเป็นนักฟังที่ดี เก็บใจความเรื่องที่ฟังได้ตามสมควรแก่วัย สร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็ก การจัดประสพการณ์ให้แก่ักเรียนโดยใช้นิทานนำไปสู่ประสพการณ์ด้านต่างๆ ทำให้เด็กสนใจ ต้องการอยากที่จะเรียนรู้ เด็กจะรับรู้ได้ดีเพราะนิทานเป็นสิ่งที่เด็กต้องการและสนใจอยากรู้ เด็กมักชอบให้ผู้สอนเล่านิทานให้ฟังเสมอ นิทานจึงมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

2. จริยธรรมด้านความมีวินัยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสือนิทาน คุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน แสดงว่าหนังสือนิทานคุณธรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผลการศึกษามีผลเป็นเช่นนี้ เพราะนิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบเป็นชีวิตจิตใจ ชอบคิด ชอบจินตนาการ ครูสามารถสอดแทรกคุณธรรมให้ซึมซาบเข้าไปในจิตใจโดยไม่รู้ตัว ตัวละครในนิทานสามารถสร้างความสนใจให้กับเด็กและมีพลังโน้มน้าวทัศนคติ ตลอดจนเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2548) ครูและพ่อแม่ควรจะสอดแทรกการปลูกฝังจริยธรรม ฝึกให้เด็กรู้จักการพิจารณาตัวเอง และเมื่อได้พิจารณาตนเองแล้ว ก็สามารถเข้าใจตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ ซึ่งเป็นเสมือนเกิดปัญญาในการนำพาชีวิตผ่านพ้นทุกข์ได้ (Kohlberg อ้างถึงใน รุจี ต้นดีอัสโยตี, 2538, หน้า 28) เชื่อว่าพัฒนาการการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของมนุษย์เป็นไปตาลำดับขั้น เพราะการใช้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นไปจะเกิดได้ด้วยการมีความสามารถในการใช้เหตุผลขั้นที่ต่ำกว่า และต่อมาบุคคลจะได้รับประสพการณ์ทางสังคมใหม่ๆ หรือเข้าใจความหมายของประสพการณ์เก่าได้ดีขึ้นจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผล เด็กสามารถที่จะควบคุมตนเองในด้านของความประพฤติ สามารถที่จะควบคุมตนเองในด้านของความประพฤติ การยอมรับในระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ อย่างมีเหตุผล ตลอดจนการแก้ไขความประพฤติของตนเองหรือของผู้อื่น โดยอาศัยวิธีการต่างๆ ทั้งการดูแลให้คำแนะนำ โดยใช้หลักเหตุผลหรือวิธีการลงโทษตามสภาพของสถานการณ์ที่ปรากฏอยู่ ไพโรจน์ สมงาม (2541, หน้า 22) ได้สรุปว่า วินัย คือ กลไกของความเป็นมนุษย์ เพราะมนุษย์รู้จักดี รู้จักชั่ว รู้จักถูก รู้จักผิด สำหรับเรียนรู้ด้วยหนังสือนิทานคุณธรรม

เพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ความมีวินัย จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในวัยเด็ก ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความมีวินัยเพื่อความสุขและความสำเร็จของตนเองและสังคม ดังนั้นการที่จะให้เกิดวินัยขึ้นในหมู่คณะไม่ว่าจะเป็นวินัยด้านใด ก็ตามล้วนแต่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมหากแต่วินัยในตนเองนั้นเป็นพื้นฐาน ที่นำไปสู่ความมีวินัยในหมู่คณะและสังคมต่อไป

3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรมส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในช่วง 2.01-3.00 ซึ่งแปลค่าได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับพึงพอใจมาก และนักเรียนในภาพรวมส่วนใหญ่แสดงความสนใจในการเล่านิทานคุณธรรม อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อนิทาน โดยเห็นได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่ พฤติกรรมดังต่อไปนี้ คือ หยุดการเล่นขณะนำนิทานมาเล่าให้ฟัง เด็กตั้งใจฟังและดูภาพ ประกอบจากหนังสือนิทานตั้งแต่ต้นจนจบ มีการทำเสียงฮือฮาอย่างพอใจในขณะที่ฟังนิทาน และในวันต่อๆ มา เด็กร้องขอให้ครูเล่านิทานคุณธรรมให้ฟังอีก หรือถามว่าวันนี้มีนิทานเรื่องอะไรอีก และผู้วิจัยได้สังเกต พบว่าการตอบสนองขณะที่นักเรียนฟังนิทาน นักเรียนบางคนตบมือ ชื่นชม พุดตามตัวละคร หรือเลียนแบบคำพูดของตัวละคร และมีการพูดคุยกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับเรื่องราวในนิทานที่ได้ฟัง นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยยังได้สังเกต พบว่า นักเรียนชอบชอบที่มีขนาดใหญ่ สีสันสดใส สวยงาม เห็นได้ชัดเจน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ หนังสือนิทานที่สร้างขึ้นเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวจากภาพประกอบขนาดใหญ่ เห็นได้ชัดเจน มีสีสันสวยงามเหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ดังนั้นหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นสื่อประสม ที่ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่สนใจต่อการฟังและเรียนรู้ โดยไม่รู้สึกลำบากหน่าย มีความต้องการที่จะฟังนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย อยู่เรื่อยๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิรินทร์ นิลจันทร์ (2547, หน้า 55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลของการจัดกิจกรรมเล่านิทานที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย” ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงสัปดาห์ที่แตกต่างกันมีระดับคะแนนของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม

ความมีวินัยในตนเองในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อตรงต่อเวลา และการควบคุมตนเอง สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้วยหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย มีความสนใจ สามารถนำไปเป็นสื่อการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เป็นหนังสือนิทานคุณธรรม ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนเป็นอย่างดีเพราะหนังสือนิทานคุณธรรมที่นำมาเล่าให้นักเรียนฟังนั้น ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการเล่านิทานที่หลากหลาย และมีภาพประกอบสวยงาม เนื้อเรื่องน่าติดตาม ช่วยทำให้เด็กเข้าใจ สิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้ดีขึ้น จึงทำให้นิทานมีคุณค่า ช่วยพัฒนาความคิด ความเข้าใจของนักเรียน และสามารถเรียนรู้ พฤติกรรมของตัวละครในนิทานได้ว่าพฤติกรรมใดควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำ หรือไม่ ควรกระทำ และเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัย ให้แก่นักเรียนได้เป็นการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นพัฒนาหนังสือได้ ประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัย สำหรับเด็กปฐมวัย ครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์กับกิจกรรมอื่นๆ โดยพิจารณาให้ สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

1.2 ครูผู้สอนสามารถนำหนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรม ด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ไปใช้ในเวลาอื่นๆ ได้ตามความเหมาะสม ครูควร มีความอดทน ใจเย็น มีปฏิสัมพันธ์ กระตุ้นให้เด็กทุกคนตั้งใจฟังเพื่อจะได้เข้าใจเนื้อเรื่อง นิทาน

1.3 ครูผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริม จริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้ เช่น ให้เด็กแสดง บทบาทสมมติประกอบ หรือให้เด็กวาดภาพประกอบเรื่องราวตามจินตนาการ

1.4 ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลสามารถนำสื่อนี้ไปใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือปลูกฝังจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัยได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงผลการใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาด้านอื่นๆ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมด้านความมีวินัย กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบอื่น

2.4 หนังสือนิทานคุณธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในครั้งนี้ เป็นสื่อที่สามารถวิจัยและพัฒนาต่อไปให้เป็นสื่อที่ใช้ได้ทั้งกลุ่มใหญ่ หรือเป็นสื่อรายบุคคลที่เด็กสามารถเลือกเรียนรู้ได้เองตามความสนใจของเด็ก หรือให้มีความเหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้ในห้องเรียนที่สภาพความแตกต่างกันไปในแต่ละแห่ง เช่น เป็นสื่อมัลติมีเดีย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์